

Dokument z posiedzenia

B8-1353/2015

9.12.2015

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 123 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji w Burundi
(2015/2973(RSP))

**Mariya Gabriel, Davor Ivo Stier, Cristian Dan Preda,
Bogdan Brunon Wenta, Michael Gahler, Maurice Ponga, Joachim Zeller,
Eleni Theoharous, Kinga Gál, Anna Záborská, Fernando Ruas,
Elisabetta Gardini, Lorenzo Cesa, Lara Comi, József Nagy,
Ramón Luis Valcárcel Siso**
w imieniu grupy politycznej PPE

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Burundi
(2015/2973(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Burundi,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2248 (2015) z dnia 12 listopada 2015 r. w sprawie sytuacji w Burundi,
- uwzględniając wspólne oświadczenie w sprawie Burundi z dnia 12 listopada 2015 r. złożone przez zastępcę sekretarza generalnego Narodów Zjednoczonych Jana Eliassona, przewodniczącą Unii Afrykańskiej Nkosazanę Dlamini-Zumę oraz wiceprzewodniczącą Komisji/wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federicę Mogherini,
- uwzględniając decyzje Rady Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej (UA) z dnia 13 czerwca, 17 października i 13 listopada 2015 r. w sprawie sytuacji w Burundi,
- uwzględniając wspólny komunikat prasowy z dnia 24 października 2015 r. wydany przez zespół międzynarodowych wysłanników ds. regionu Wielkich Jezior Afrykańskich, w którym wyrażono poparcie dla komunikatu Rady Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej w sprawie Burundi,
- uwzględniając lokalne oświadczenie z dnia 9 października 2015 r. wydane przez Unię Europejską w sprawie kryzysu politycznego i w zakresie bezpieczeństwa w Burundi;
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WPZiB) 2015/1755 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Burundi¹,
- uwzględniając oświadczenie z dnia 23 lipca 2015 wydane przez wiceprzewodniczącą Komisji/wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federikę Mogherini w następstwie wyborów prezydenckich w Burundi,
- uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego NZ z dnia 7 lipca 2015 r. w sprawie misji obserwacji wyborów w Burundi przez ONZ,
- uwzględniając oświadczenie z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie sytuacji w Burundi wydane przez współprzewodniczących Zgromadzenia Parlamentarnego AKP,
- uwzględniając oświadczenie z dnia 26 czerwca 2015 r. w sprawie sytuacji w Burundi wydane przez przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 16 marca, 18 maja, 22 czerwca i 16 listopada 2015 r. w sprawie sytuacji w Burundi;

¹ Dz.U. L 257 z 2.10.2015, s. 1.

- uwzględniając oświadczenie wydane przez szefów państw Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej w dniu 31 maja 2015 r. w Dar es Salaam, Tanzania,
 - uwzględniając Porozumienie z Aruszy na rzecz pokoju i pojednania w Burundi,
 - uwzględniając konstytucję Burundi, w szczególności jej art. 96,
 - uwzględniając Afrykańską kartę na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów,
 - uwzględniając umowę z Kotonu,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że art. 96 konstytucji Burundi oraz art. 7 ust. 3 Porozumienia z Aruszy na rzecz pokoju i pojednania stanowią, że prezydent może urzędować przez tylko dwie kadencje; mając na uwadze, że prezydent Pierre Nkurunziza sprawuje ten urząd od 2005 r., a w 2010 r. został ponownie wybrany w wyborach zbojkotowanych przez opozycję, która oskarżyła rząd o zastraszanie;
- B. mając na uwadze, że prezydent Nkurunziza ogłosił w dniu 26 kwietnia 2015 r., że będzie ubiegał się o trzecią kadencję, co spowodowało największy kryzys polityczny w Burundi od zakończenia wojny domowej; mając na uwadze, że policja zastosowała niewspółmierną siłę przeciwko pokojowym demonstrantom, co doprowadziło do licznych ofiar śmiertelnych; mając na uwadze, że w dniu 28 maja 2015 r. UE wstrzymała swoją misję obserwacji wyborów w związku z faktem, że nie zostały zapewnione minimalne akceptowalne warunki przeprowadzenia demokratycznych wyborów; mając na uwadze, że Pierre Nkurunziza został w dniu 26 sierpnia 2015 r. wybrany na kolejną kadencję w wyborach, które społeczność międzynarodowa uznała za niedopuszczające udziału wszystkich uprawnionych do głosowania oraz niewiarygodne;
- C. mając na uwadze, że według Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka od kwietnia 2015 r. zamordowanych zostało co najmniej 198 osób, w tym dziewięciu cywilów w ramach egzekucji zbiorowej rzekomo przeprowadzonej przez policję w trybie doraźnym w dniu 13 października 2015 r. w dzielnicy Bużumbury o nazwie Ngagara; mając na uwadze, że po apelu sekretarza generalnego ONZ prokurator generalny Burundi powołał komisję dochodzeniową;
- D. mając na uwadze, że szacuje się, iż kraj opuściło ponad 200 000 osób szukając schronienia w krajach sąsiadujących; mając na uwadze, że w lipcu 2015 r., w związku z pogarszającą się sytuacją humanitarną, UE zwiększyła wsparcie humanitarne i przeznaczyła dodatkowe 4,5 mln EUR na rzecz pomocy osobom wysiedlonym;
- E. mając na uwadze, że organizacje praw człowieka wskazują na rosnącą przemoc na tle politycznym i jej bezkarność, co ma istotnie negatywny wpływ na sytuację w zakresie praw człowieka, jak również wzrost liczby egzekucji w trybie doraźnym i pozasądowym, arbitralne aresztowania i zatrzymania, w tym obrońców praw człowieka, oraz wzrost liczby przypadków stosowania tortur, gróźb i zastrasznień, głównie przez

organy władzy;

- F. mając na uwadze, że w ostatnich tygodniach rząd zwiększył kontrolę niezależnych mediów i gazet; mając na uwadze, że kilku dziennikarzy zostało ciężko pobitych przez policjantów i poddanych szykanom sądowym; mając na uwadze, że w dniu 23 listopada 2015 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Burundi zakazało działalności głównych grup społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych;
- G. mając na uwadze, że Burundi było wraz z Rwandą i Demokratyczną Republiką Kongo jednym z pierwszych krajów w regionie Wielkich Jezior, który wprowadził cykl wyborczy, w związku z czym oczekiwano, że będzie wzorem poszanowania porządku międzynarodowego i konstytucyjnego koniecznego do zapewnienia trwałego procesu demokratyzacji, pokoju i rozwoju w regionie;
- H. mając na uwadze, że Unia Afrykańska rozpoczęła niedawno dochodzenie w sprawie naruszeń praw człowieka w Burundi i wezwała do nałożenia sankcji ukierunkowanych; mając na uwadze, że zarówno Unia Europejska, jak i Stany Zjednoczone przyjęły sankcje ukierunkowane i sankcje indywidualne;
- I. mając na uwadze, że w dniu 26 października 2015 r. UE zaproponowała rozpoczęcie konsultacji na podstawie art. 96 umowy z Kotonu w celu zbadania braku poszanowania dla zasadniczych postanowień umowy, tj. w zakresie praw człowieka, zasad demokratycznych i praworządności;
- J. mając na uwadze, że impas polityczny w Burundi oraz pogorszenie się stanu bezpieczeństwa i sytuacji gospodarczej mają poważne skutki dla ludności i stwarzają zagrożenie dla stabilności całego regionu;
- K. mając na uwadze, że społeczność międzynarodowa odgrywa istotną rolę w regionie jako gwarant porozumienia z Aruszy; mając na uwadze, że wszystkie dotychczasowe wysiłki podejmowane na poziomie regionalnym i subregionalnym w celu zażegnania kryzysu i przywrócenia dialogu pomiędzy wszystkimi siłami politycznymi nie przyniosły oczekiwanych rezultatów;
- L. mając na uwadze, że w dniu 1 sierpnia 2015 r. w Addis Abebie zgromadziła się opozycja polityczna i społeczeństwo obywatelskie, aby utworzyć Radę Narodową ds. przywrócenia porozumienia z Aruszy i praworządności;
- M. mając na uwadze, że w dniu 23 września 2015 r. prezydent Nkurunziza podpisał dekret ustanawiający komisję narodową ds. dialogu wewnątrzburundyjskiego, co pozwoli na prowadzenie negocjacji przez okres sześciu miesięcy; mając na uwadze, że społeczeństwo obywatelskie wykazuje wielki sceptycyzm co do ewentualnych osiągnięć tej komisji;
- N. mając na uwadze, że w dniu 31 listopada 2015 r. sekretarz generalny ONZ Ban Ki-moon wskazał w piśmie do Rady Bezpieczeństwa ONZ zawierającym wezwanie do podjęcia środków w celu zapobieżenia masowym aktom okrucieństwa w Burundi trzy możliwości interwencji w tym kraju, w tym potencjalną operację pokojową;
- O. mając na uwadze istotny wkład Unii Europejskiej w roczny budżet Burundi, którego

niemal połowę stanowi pomoc międzynarodowa, oraz fakt, że w ostatnim czasie przekazała ona temu jednemu z najbiedniejszych krajów na świecie 432 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju na lata 2014–2020;

- P. mając na uwadze rosnącą liczbę ataków na pracowników pomocy humanitarnej;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie poważną sytuacją polityczną i w zakresie bezpieczeństwa w Burundi, jak również gwałtownie pogarszającą się sytuacją humanitarną w tym kraju; wzywa do natychmiastowego zaprzestania przemocy i politycznego zastraszania przeciwników oraz do niezwłocznego rozbrojenia wszystkich grup zbrojnych powiązanych z partiami politycznymi; składa kondolencje rodzinom ofiar
 2. przypomina władzom Burundi, że ich obowiązkiem jest zagwarantowanie podstawowych praw określonych w Afrykańskiej karcie praw człowieka i ludów oraz innych międzynarodowych i regionalnych instrumentach w zakresie praw człowieka;
 3. jednoznacznie potępia użycie siły względem pokojowo nastawionych i nieuzbrojonych demonstrantów; wzywa władze Burundi do zbadania naruszeń praw człowieka przez policję i urzędników państwowych, w odpowiednich wypadkach pociągając ich do odpowiedzialności; wzywa władze Burundi do podjęcia środków koniecznych do rozbrojenia wszystkich grup zbrojnych z poszanowaniem prawa międzynarodowego i praw człowieka; podkreśla obecność wielu młodych ludzi w grupach zbrojnych, wzywając w związku z tym do przyjęcia szczególnego podejścia do tych osób, oraz wzywa społeczność międzynarodową do zapewnienia wsparcia reintegracji mającej na celu promowanie ich udziału w pokojowych procesach politycznych;
 4. wzywa rząd Burundi do kontynuowania procesu demokratyzacji kraju oraz poszanowania, ochrony i promowania praw obywatelskich i politycznych mieszkańców tego kraju, jak również do poszanowania podstawowych wolności, w szczególności wolności słowa;
 5. ponownie podkreśla, że trwałe rozwiązanie polityczne w interesie bezpieczeństwa wszystkich obywateli Burundi może nastąpić jedynie w drodze dialogu i konsensusu z udziałem burundyjskiego rządu, opozycji i społeczeństwa obywatelskiego, zgodnie z porozumieniem z Aruszy i konstytucją Burundi; z zadowoleniem przyjmuje w związku z powyższym i popiera wysiłki na rzecz mediacji podejmowane przez Unię Afrykańską, Wspólnotę Wschodnioafrykańską oraz Organizację Narodów Zjednoczonych, jak również niedawne wyznaczenie specjalnego wysłannika ONZ ds. Burundi; wzywa obserwatorów praw człowieka oraz mediatorów do zwracania uwagi na sytuację kobiet oraz zapewnienie ich udziału w dialogu oraz przywracaniu spokoju;
 6. przypomina, że partnerstwo UE z Burundi podlega umowie z Kotonu i że wszystkie jej strony zobowiązane są do przestrzegania i wykonywania jej postanowień, w szczególności w odniesieniu do praw człowieka; zauważa, że uruchomienie mechanizmu, o którym mowa w art. 96 podkreśla przywiązanie UE nie tylko do praw człowieka oraz zasad praworządności i demokracji, ale również do narodu burundyjskiego;

7. z zadowoleniem przyjmuje rozmieszczenie przez UA obserwatorów praw człowieka i ekspertów wojskowych w celu monitorowania sytuacji w dziedzinie praw człowieka oraz podkreśla znaczenie współpracy z nimi, aby ułatwić realizację ich mandatu; wzywa Unię Afrykańską i Organizację Narodów Zjednoczonych do rozważenia organizacji misji pokojowej w razie dalszego pogarszania się sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i praw człowieka w Burundi;
8. wyraża głębokie zaniepokojenie rosnącym napływem uchodźców z Burundi do państw sąsiednich; ponownie podkreśla swoje wsparcie dla wszystkich organizacji humanitarnych działających w Burundi oraz dla krajów sąsiednich i solidaryzuje się z nimi; z zadowoleniem przyjmuje w związku z powyższym zobowiązanie UE do zwiększenia wsparcia finansowego i pomocy humanitarnej w celu zaspokojenia pilnych potrzeb tych ludzi;
9. wzywa Unię Afrykańską i Unię Europejską do poważnego rozważenia wymiaru regionalnego zaistniałej sytuacji oraz zapobiegnięcia dalszej destabilizacji regionu, w szczególności poprzez stały dialog polityczny pomiędzy krajami regionu, nie tylko na poziomie krajowym, ale także pomiędzy organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz na poziomie administracyjnym i politycznym;
10. potwierdza swoje wsparcie dla zatwierdzonych przez UE sankcji ukierunkowanych, które zgodnie z decyzjami podjętymi przez Unię Afrykańską i Organizację Narodów Zjednoczonych zostały nałożone w odpowiedzi na pogarszającą się praworządność i sytuację w zakresie praw człowieka w Burundi;
11. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, państwom członkowskim, rządowi Burundi, rządów państw regionu Wielkich Jezior, Unii Afrykańskiej, Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej, sekretarzowi generalnemu ONZ, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP–UE oraz Parlamentowi Panafrykańskiemu.